

Jaarverslag 2023

Een turbulent jaar

Het was een turbulent jaar, in alle opzichten. Het jaar begon met het Groot Gelders Verendebat, waaraan maar liefst 10 provinciale partijen deelnamen. Voor het eerst stonden we op twee grote beurzen: de Fiets en Wandelbeurs en de 50+Beurs. Mede daardoor werden er meer mensen lid dan ooit tevoren. We vonden maar liefst 33 vrijwilligers bereid om een ochtend of middag op de beurs te staan.

Samen met de Veerpontencoalitie lieten we ons horen bij ponten in nood en haalden we bijna 26.000 handtekeningen op voor de Gelderse veren. We kregen een nieuwe huisstijl, kwamen in contact met de TU Delft voor afstudeerscripties en gingen om tafel met DOVA en 9292 om de vaartijden van de ponten geschikt te maken voor routeplanners. We werden betrokken bij landelijke onderzoeken over veerponten en waren veel in allerlei media te horen en te zien.

Maar het was niet allemaal rozengeur en maneschijn. Ondanks alle acties werd er weer veel bezuinigd op ponten en dreigen er veren te verdwijnen. Niet alleen door geldgebrek overigens: de bemensing van de ponten wordt ook een steeds groter probleem.

Alle activiteiten die we ondernemen, samen met de plannen die we hebben, maakten ook duidelijk dat we onszelf soms voorbijlopen. Het bestuur bestaat maar uit vijf mensen en het lukte niet om alles goed op te pakken. Er zijn dingen blijven liggen. We kwamen niet toe aan een nieuwe start voor de ambassadeurs, een nieuw meerjarenplan, vacatures bleven ongevuld, bijeenkomsten werden uitgesteld, mensen haakten soms af.

Dat maakte dat aan het eind van het jaar de behoefte aan een pas op de plaats zich steeds sterker manifesteerde. Laat 2023 ons leren dat we in de eerste plaats meer mensen nodig hebben om al onze plannen uit te kunnen voeren. Lukt dat niet, dan is er nog geen mens overboord. Met een trekpontje kom je ook aan de overkant, niet overal zijn watertaxi's nodig.

Het Groot Gelders Verendebat

De werkgroep Gelderland begon al vroeg in 2022 met haar werkzaamheden tegen bezuinigingen op de Gelderse veren. De provincie Gelderland wilde stoppen met de financiering van de veerponten. Met het oog op de Statenverkiezingen van 2023 werden alle partijen bestookt met informatie en uitgenodigd voor een bijeenkomst in januari 2023. De lange voorbereiding heeft gewerkt: het werd flink druk in het Veerhuis te Opheusden. Tien lijsttrekkers van provinciale partijen, wethouders, VEEON, VNG Gelderland en de provinciale pers kwamen opdagen. Zo vlak voor de verkiezingen beloofde vrijwel iedereen om zich sterk te maken voor de pontjes.

Deze manifestatie is het startpunt geweest voor de wijziging van het standpunt van de provincie. In het nieuwe collegeprogramma, dat na de verkiezingen werd vastgesteld, is opgenomen dat de provincie wil bijdragen aan het voortbestaan van de veren. Hoewel op dit moment (maart 2024) de provincie slechts de helft van het geld beschikbaar stelt in vergelijking met het verleden en de voorwaarden strenger zijn, is het plan om helemaal te stoppen met financiering van tafel. Hoewel er nog veel te verbeteren valt, kan de werkgroep Gelderland daar met recht trots op zijn!

Deelname aan beurzen

We hebben dit jaar aan twee beurzen deelgenomen: de Fiets en Wandelbeurs (FWB) in februari en de 50+Beurs in september. Op de FWB meldden zich 81 nieuwe leden aan, een voor ons ongekend aantal. Het was de reden om deel te willen nemen aan een tweede beurs. Dat is de 50+Beurs geworden, waar we 89 nieuwe leden konden verwelkomen.

De 50+Beurs duurt 5 dagen, twee meer dan de FWB. Voor de FWB hadden we de hulp nodig van 11 vrijwilligers, voor de 50+Beurs 30. De mensen in de stand vonden de sfeer en het publiek op de FWB vriendelijker. Bijna alle bezoekers op de FWB zijn geïnteresseerd in pontjes en dat is op de 50+Beurs duidelijk anders. We moeten ons bezinnen of we opnieuw op de 50+Beurs willen gaan staan.

De Veerpontencoalitie

De Veerpontencoalitie (VPC), een samenwerkingsverband van ANWB, Fietsersbond, Fietsplatform, NTFU, TeVoet, Vrienden van de Veerponten en Wandelnet, werd eind 2023 uitgebreid met Rover, de vereniging van reizigers in het openbaar vervoer.

Door samen te werken in de VPC krijgen we meer mogelijkheden om mee te doen en mee te praten. Zo zijn we betrokken bij het landelijke onderzoek dat in opdracht van Tour de Force wordt uitgevoerd naar de impact van het verdwijnen van veerponten. In februari 2024 is het onderzoek afgerond en gepresenteerd. Tour de Force is een samenwerking tussen overheden, marktpartijen, maatschappelijke organisaties, kennisinstututen en platforms die zich inzetten voor een sterker fietsbeleid in Nederland. Via de VPC hebben we daar ook een plek aan tafel gekregen.

Andersom worden door onze inbreng de partners in de VPC meer structureel betrokken bij het wel en wee van de veerponten.

De VPC heeft zich in 2023 ingezet voor het behoud van de Gelderse veren, het veer Panningen-Millingen en tegen versobering van de dienstregeling van het veer naar Ameland. De VPC is inmiddels vaste gesprekspartner van de VNG Gelderland. Verder ondersteunde ze de acties van bewoners om een volwaardig veer terug te krijgen na het faillissement van het veer Maassluis-Rozenburg en deed zij een beroep op de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam om de toekomst van het veer Hoek van Holland – Maasvlakte te waarborgen.

Omslaan trekpontje

Naar aanleiding van het omslaan van het trekpontje Zuidland-Beningerwaard hebben we bij de Onderzoeksraad voor Veiligheid aangedrongen op onderzoek, omdat er 120 soortgelijke pontjes varen in Nederland. De Onderzoeksraad is inderdaad een onderzoek gestart, het onderzoek is op 3 april 2024 gepubliceerd.

Kort na het ongeval hebben wij alle trekpontjes aangeschreven en gevraagd om een waarschuwing (dat de pont kan omslaan) op de pont aan te brengen. Eventueel kon op onze kosten een bordje worden besteld. Er zijn 26 bordjes besteld en de gemeente Hardenberg heeft aangegeven zelf rode waarschuwingsborden te gaan maken en aanbrengen. Zo hebben we weer een steentje bij kunnen dragen aan veilig pontgebruik.

Bemiddeling

Utrechts Landschap meldde ons dat hun pontje wegens vandalisme uit de vaart was genomen. Later in het jaar vroeg de gemeente Nederweert ons om adressen van pontjesbouwers. Zij overwogen een pont aan te schaffen. Ons bestuurslid Ben heeft de gemeente in contact gebracht met Utrechts Landschap en helpt Nederweert met technische expertise. Hopelijk komt het pontje zo weer in de vaart.

Vaartijden in de routeapps

We zijn in 2023 gesprekken gestart met DOVA (de organisatie van de vervoerregio's) en g292 (de organisatie van vervoerbedrijven) over het gebruik van onze data van vaartijden van ponten. Het doel is om alle ponten in de routeplanners op te nemen. Omdat een routeplanner nu niet weet wanneer een pont precies vaart, zal er altijd een brug worden getoond om een rivier over te komen.

Naar verwachting starten we in 2024 met de gegevens van zo'n 40 ponten. Als blijkt dat dit goed gaat, kunnen we de proef uitbreiden. Technisch heeft het nogal wat voeten in aarde. Door een bestuurswisseling bij DOVA is er vertraging opgetreden, maar we hopen in 2024 weer aan de slag te gaan.

Onderzoek

Naast onze betrokkenheid bij het eerdergenoemde onderzoek dat in opdracht van Tour de Force is uitgevoerd werden we dit jaar blij verrast door het verzoek van Maria Salomons van de TU Delft. Zij werkt als docent en deels als onderzoeker bij de groep Transport en Planning aan de faculteit Civiele Techniek van de Technische Universiteit Delft. Als docent begeleidt zij studenten aan het eind van de Bachelor en Master fase, met name bij het doen van hun eindonderzoek. Maria Salomons is ook lid van onze vereniging en vroeg ons om onderzoeksvragen te formuleren voor de studenten. Het is een unieke kans om meer onderzoek over veerponten te laten doen. Ben Vegter heeft deze taak opgepakt. Inmiddels zijn de eerste twee onderzoeken uitgevoerd.

Nieuwe huisstijl

We hebben in 2023 een aantal ontwerpers benaderd voor een nieuwe huisstijl. In het ledenbulletin lieten we drie logo's zien, waarop meer dan 60 leden reageerden. Uiteindelijk hebben we het vormgevingsbureau Fokko Ontwerp uit Deventer uitgekozen. In 2024 zal onze nieuwe frisse huisstijl overal te zien zijn.

De Nationale Veerpontjestoerfietsroute

We zijn benaderd door Niko Winkel, die een boek met een meerdaagse toerfietsroute wilde schrijven. De route gaat van Leeuwarden naar Maastricht. In de route zijn maar liefst 49 veerpontjes opgenomen. We hebben Niko geholpen met het uitzoeken van de veerpontjes en het meedenken over de route. Begin 2024 zal het boek worden gepresenteerd.

Mensen en organisatie

Op 6 april 2023 overleed **Ria Bokmans**, erelid van onze vereniging. Ria heeft jarenlang zorg gedragen voor de verzending van het verenigingsmateriaal. Op de Algemene Ledenvergadering van 13 mei werd zij herdacht.

We hielden **twee Algemene Ledenvergaderingen**:

Op **13 mei 2023 in Grou** waren 70 leden aanwezig. Eef Meijerman werd herbenoemd als voorzitter en Ben Vegter benoemd als bestuurslid. Het verslag van de kascommissie werd besproken en het Jaarverslag en de Jaarrekening 2022 werden vastgesteld. Er werden nieuwe (reserve)leden van de kascommissie benoemd. De gang van zaken rondom de Triodos certificaten werd besproken en er werd ingestemd met de koers van het bestuur om voorlopig niet tot verkoop van de certificaten over te gaan.

Verder was er natuurlijk het pontjesnieuws en verzorgde Anke Zijlstra van Grou Aktief een boeiende inleiding over de pontjesroute De 8 van Grou. Na de lunch konden de leden een bezoek brengen aan de vele activiteiten die er waren in verband met de opening van het watersportseizoen.

Op **14 oktober 2023** in Dordrecht waren 90 leden aanwezig. We vergaderden aan boord van het motorschip De Marot van het Binnenvaartmuseum. Het Jaarplan en de Begroting 2024 werden besproken en vastgesteld. Het Huishoudelijk Reglement werd gewijzigd, waarmee de penningmeester een mandaat kreeg om rekeningen tot € 250,= zelfstandig te betalen. De nieuwe huisstijl werd gepresenteerd en we praten opnieuw over de Triodos-certificaten. De lijn van rustig afwachten en niets verkopen wordt doorgezet. Tot slot gaf Jos Hubens, directeur van het

Binnenvaartmuseum een presentatie over het museum. Na de lunch konden de leden het museum bezoeken en een rondvaart maken.

Het **ledenbulletin** is vier maal verschenen in dit verslagjaar.

De (bestuurs)**vergaderingen** worden sinds februari van dit jaar in het pand van Wandelnet in Amersfoort gehouden. Dat is een voordeliger optie dan de stationslocaties waar we tot nu toe gebruik van maakten. Bovendien steunen we zo een bevriende organisatie.

De veranderingen aan de **website** zijn nog niet gerealiseerd. De voorbereidingen zijn, mede door tijdgebrek, nog niet afgerond. Wel een leuk nieuwtje: de Koninklijke Bibliotheek heeft ons bericht dat zij onze site gaan archiveren ten behoeve van de (digitale) geschiedschrijving. Een mooie erkenning voor onze vereniging en onze website.

Dank

Wij zijn erg blij met al die **vrijwilligers** die onze activiteiten in 2023 mogelijk hebben gemaakt.

Hartelijk dank Anke, Arja, Arjen, Aron, Bernadette, Bert, Carla, Casper, Christiaan, Dirk H, Ferdinand, Greke, Harry, Hein, Henk, Hilde, Huib, Jaap, Jacques, Jan, Jane, Jan Willem, Jennie, Jos, Karin, Kees, Kees, Lida, Lyke, Margreet, Margriet, Marianne, Marijke, Mariken, May Lee, Monique, Nanda, Nel, Paulus, Petra, Petra, Pieneke, Ruud, Thea, Tienta, Tineke, Wil, Willemien, Willemijn, Willem Jan, Wim en Yvonne!

Het bestuur